

شناسه	رویه	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۴/۰۵/۲۶
عنوان موضوع	لزوم آزادسازی مبالغ پرداخت شده توسط پیمانکاران در صورت مزد و حق بیمه کارکنان معادل حق بیمه پرداخت شده هر صورت وضعیت از محل سپرده ۵٪ موضوع ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی-آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران(فهرست تلفیقی مالیات حقوق و کسور بیمه) مصوب ۱۴۰۴/۰۳/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی بخشنامه جدید شماره ۱۴ درآمد سازمان تأمین اجتماعی مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۰۶		
مرجع طرح موضوع	کانون انجمن های صنفی کارفرمایی خراسان رضوی		
شرح موضوع	کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان خراسان رضوی طی نامه شماره ۲۱۴-۱۴۰۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۲ به دبیرخانه شورا چگونگی امکان آزادسازی مبالغ پرداخت شده توسط پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به تأمین اجتماعی تسلیم و پرداخت می نمایند را مطرح نمود. مطابق اعلام کانون انجمن های صنفی کارفرمایی خراسان رضوی و بررسی های کارشناسی صورت گرفته حوزه خدمات کشور با اشتغال بیش از ۵۰٪ از نیروی کار، نقش مؤثری در اقتصاد ملی ایفا می نماید و بخش قابل توجهی از قراردادهای عمرانی، نفت، گاز و راه توسط پیمانکاران این حوزه در حال اجراست. با این حال، اخیراً سازمان تأمین اجتماعی مقرر نموده است که پیمانکاران موظفاند همزمان با ارسال لیست بیمه، مبالغ مندرج را به صورت نقدی پرداخت نمایند و هیچ گونه امکان تقسیط نیز پیش بینی نشده است. این موضوع برخلاف فلسفه ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی است که صراحتاً مقرر می دارد: پس از پرداخت حق بیمه و تسلیم لیست کارکنان در موعد مقرر، مبلغ پرداختی باید از صورت وضعیت پیمانکاران کسر و مستقیماً توسط دستگاه واگذارنده کار به آنان پرداخت شود. این رویه در بسیاری از دستگاه های اجرایی رعایت نمی شود و پیمانکاران ناچارند مبالغ کلانی را نقداً پرداخت کنند؛ در حالی که بازگشت آن مبالغ از دستگاه های واگذارنده صورت نمی گیرد. همچنین در بخشنامه جدید شماره ۱۴ درآمد سازمان تأمین اجتماعی مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۰۶، در فصل اول مواد قانونی و در بند ۱ ماده ۳۸، صراحتاً در سطر ششم ذکر گردیده است در صورت پرداخت حق بیمه توسط پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم نمایند، معادل حق پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ کسورات آزاد خواهد شد. عدم توجه به این بند قانونی موجب شده است که میلیاردها تومان از سرمایه شرکت های پیمانکاری در این حوزه بلوکه و فریز شود و در نتیجه شرکت ها با مشکلات عدیده مالی و اعتباری مواجه گردند.		

دبیرخانه شورا حسب اهمیت موضوع را در نامه شماره ۱۴۰۴/۱۷۶۸/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۶ به متولیان موضوع منعکس و در مکاتبات به شرح زیر پاسخ هایی را دریافت نمود:

۱- اداره کل تامین اجتماعی استان در نامه شماره ۸۰۰/۱۴۰۴/۱۵۸۲۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۵ اعلام نمود در ارتباط با ماده (۳۸) قانون تامین اجتماعی مبنی بر آزاد سازی سپرده نگهداری شده نزد واگذارندگان کار بابت حق بیمه عنوان کرد؛ وفق متن قانون مذکور "پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت نمایند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد" لذا در راستای تدوین نحوه اجرای این قانون، بند (۲-۶۴) به این شرح در بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۹/۱۲۱۰۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ با موضوع تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه ای مقاطعه کاران گنجانیده شده است؛ (چنانچه واگذارندگان کار با اعلام اطلاعات مبنای محاسبه دوره ای از قرارداد، درخواست صدور مفصلا حساب نمایند، واحدهای اجرایی پس از مطالبه و وصول حق بیمه کارکنان شاغل در دوره مبنای محاسبه نسبت به صدور مفصلا حساب دوره ای برابر مقررات اقدام می نمایند. لازم به ذکر است پیمانکارانی که در طول دوره کلیه لیستها و حق بیمه مربوطه را به طور کامل و در مواعد مقرر قانونی به سازمان ارائه نموده اند مشمول این موضوع خواهند بود.

۲- سازمان مدیریت و برنامه ریز استان نیز در پاسخ طی مکاتبه ۱۹۸۲۹۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ اعلام کرد به استناد ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه کار از طرف کارفرما موکول به ارائه مفصلا حساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقاطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت میکنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد.

بر اساس مفاد یاد شده در خصوص پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تامین اجتماعی پرداخت نمایند آزاد سازی سپرده پیمانکاران منوط به ارائه درخواست سازمان تامین اجتماعی به کار فرما میباشد.

لذا با توجه به اهمیت موضوع در هجدهمین نشست دبیرخانه شورای گفت و گو مورد بررسی قرار گرفت.

۱- در ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی عنوان شده پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه کار از طرف کارفرما موکول به ارائه مفصلا حساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقاطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت میکنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد حال در برخی موارد دستگاه های اجرایی بدین گونه تفسیر می نمایند که آزاد سازی مبالغ ۵٪ در زمان دریافت مفصلا حساب می بایست صورت گیرد که خلاف ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی است.

ایرادات و مشکلات
مطروحه

۲- در بخشنامه ۱۴ جدید درآمد سازمان تأمین اجتماعی (موضوع دستورالعمل حق بیمه قراردادهای پیمانکاری و مهندسین مشاور)، فصل اول، بند ۱ ماده ۳۸، سطر ششم آمده است در صورت پرداخت حق بیمه توسط پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم نمایند، معادل حق پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ کسورات آزاد خواهد شد که توسط متولیان نادیده گرفته شده است. ۳- در رویه گذشته و با توجه به آیین‌نامه‌های اجرایی ماده ۳۸، سازمان تأمین اجتماعی پس از دریافت لیست بیمه، به پیمانکار مهلتی برای پرداخت می‌داد. اخیراً با استناد به «بروزرسانی سامانه‌های سازمان»، مقرر شده است که پیمانکار همزمان با ارسال لیست، کل مبلغ را نقدی بپردازد. پیامد موضوع فشار مضاعف نقدینگی بر پیمانکاران، خصوصاً در پایان هر ماه که باید هم هزینه‌های جاری کارگاه و هم حق بیمه را نقداً پرداخت نمایند. ۴- مطابق ماده ۳۸ و بخشنامه‌های اجرایی، دستگاه واگذارکننده موظف است پس از اعلام سازمان، مبالغ ۵٪ را آزاد و در وجه پیمانکار پرداخت نماید. اما در عمل بسیاری از دستگاه‌های اجرایی این مبالغ را حتی در هزینه‌های جاری مصرف می‌کنند. گاهی در پایان پروژه نیز توان بازپرداخت ندارند. پیامد این مساله حبس طولانی‌مدت منابع پیمانکاران؛ بروز اختلافات مالی و حقوقی؛ ایجاد بدهی سنگین برای پیمانکاران در نظام پولی است. ۵- متن ماده ۳۸ ظرفیت تهاتر با سازمان را فراهم کرده است؛ زیرا تأکید دارد پرداخت بیمه می‌تواند از محل ۵٪ کسورات صورت گیرد. اما هیچ سازوکار شفاف، یکپارچه و عملیاتی برای تهاتر بین دستگاه اجرایی و سازمان تأمین اجتماعی طراحی نشده است. این موضوع منجر شده پرداخت نقدی مضاعف توسط پیمانکاران صورت گرفته و حبس منابع در حساب دستگاه‌های اجرایی را به ارمغان بیاورد.	
نظرات اعضا حاضر در هجدهمین جلسه کارشناسی: لبافی در این باره بیان کرد: به موجب ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی و مصوبه دولت و شیوه نامه تأمین اجتماعی در مواقعی که پیمانکار در هر ماه هم زمان با ارایه لیست کارگران خود به تأمین اجتماعی حق بیمه مربوطه را پرداخت می‌کند طبیعی است که به میزان مبلغ پرداختی حسب ماده ۳۸ می‌بایست تأمین اجتماعی با واگذار کننده کار مکاتبه نموده و درخواست نماید از ۵ درصد ضمانت بیمه آزادسازی و در وجه پیمانکار پرداخت شود. اما این مبالغ هم اکنون با تفسیرهای متعددی از قانون نزد دستگاه اجرایی حبس است و مشکلی از پیمانکار و کارفرما و تأمین اجتماعی حل نمی‌کند و در عمل میلیاردها تومان از منابع مالی فعالان اقتصادی به حالت راکد درمی‌آید. وی افزود: هرچند دستورالعملی برای آزادسازی این مبلغ صادر شده، اما در عمل اجرایی نشده است. در این زمینه لازم است فرایند جدیدی طراحی شود تا این منابع بتواند به چرخه مالی بخش خصوصی باز گردد و از حبس غیرمنطقی خارج شود.	جمع‌بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۶

مطالبه آزادسازی منابع برای حمایت از پیمانکاران

احمد عبدالله زاده، دبیر کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان، با تشریح فرایند انعقاد قراردادهای پیمانکاری و رویه سازمان تامین اجتماعی، اظهار کرد: طبق روال جاری، سهم و درصدهای پرداختی در ابتدای قرارداد مشخص می شود، اما اخیراً سازمان تامین اجتماعی به دلیل بروزرسانی سامانه های خود، مبلغ ۵ درصد را به صورت نقدی دریافت می کند. این مسئله، فشار مالی مضاعفی به پیمانکاران وارد کرده است، به ویژه در پایان ماه که باید لیست بیمه را پرداخت کنند، اما توان مالی ندارند.

وی افزود: آخرین صورت وضعیت پروژه ها نیز منوط به ارائه مفصاحساب است؛ اما دستگاه های واگذارکننده که این مبالغ را به صورت امانت در اختیار دارند، آن را هزینه می کنند و در پایان قرارداد توان بازپرداخت آن را ندارند. این مشکل در حدود ۸۰ درصد قراردادهای پیمانکاری وجود دارد. بنابراین ضرورت دارد روند اجرایی به نحوی اصلاح شود که بتواند باری از دوش پیمانکاران بردارد.

استناد قانونی برای بازپرداخت از محل ۵ درصد

در ادامه نشست، مسعود سیرجانی، رئیس هیات مدیره انجمن شرکت های تاسیساتی، ضمن ارائه پیشنهادی، خواستار صدور یک دستور کلی از سوی سازمان تامین اجتماعی شد که امکان پرداخت حق بیمه از محل مطالبات ماده ۳۸ را فراهم کند.

به گفته وی، در صورت موافقت، دستگاه های اجرایی می توانند از محل همان ۵ درصد علی الحساب، مبلغ حق بیمه را پرداخت و بازپرداخت را انجام دهند.

سیدرحیم کابلی، مشاور تامین اجتماعی اتاق بازرگانی استان نیز با تاکید بر اینکه این موضوع در متن ماده ۳۸ آمده است، اظهار کرد: پیش تر سازمان تامین اجتماعی پس از دریافت لیست ها، برای پرداخت مبالغ فرصت زمانی در نظر می گرفت، اما اکنون هم زمان با ارائه لیست، پرداخت نیز باید صورت گیرد که مشکلات جدی برای پیمانکاران ایجاد کرده است.

بهداد فتاحی، نماینده انجمن شرکت های ساختمانی و تاسیساتی استان، با اشاره به تاثیر این روند بر آزادسازی سپرده حسن انجام کار پیمانکاران، تصریح کرد: تامین اجتماعی در وصول مطالبات، سخت گیر است و این موضوع به انجماد منابع منجر شده که باید برای آزادسازی آن راه حل عملیاتی پیدا شود.

ضرورت تعریف سازوکار تهاتری برای تامین اجتماعی

در بخش دیگری از جلسه، علیرضا خلیلی، نماینده اداره کل تامین اجتماعی استان، با اشاره به صراحت ماده ۳۸ در خصوص دریافت مفصاحساب به عنوان شرط تسویه با پیمانکاران، گفت: سازمان تامین اجتماعی نفعی از این فرایند

نمی‌برد و هدف، صرفاً اجرای تعهدات است. سازمان صرفاً مفاد حساب دوره ای را مطالبه می‌کند و درخواست دیگری از پیمانکاران ندارد.

فرید آزاده مفید، عضو کمیسیون خدمات فنی و مهندسی اتاق بازرگانی استان نیز بر ضرورت طراحی یک فرآیند عملیاتی برای تسهیل همکاری با تامین اجتماعی تاکید کرد و گفت: بهتر است سازمان تامین اجتماعی با حفظ رویه جاری، امکان تهاتر مبلغ ۵ درصد با بدهی بیمه‌ای پیمانکاران را فراهم کند. پیشنهاد انجمن این است که این تهاتر در وجه خود سازمان انجام شود.

در ادامه، حسن سروری، مدیر تعاون اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان رضوی، با تاکید بر جایگاه سازمان تامین اجتماعی به عنوان نهادی بین بخشی، بیان کرد: این سازمان ماهانه حدود ۲۶۰۰ میلیارد تومان مستمری و بازنشستگی پرداخت می‌کند و لازم است به گونه‌ای عمل شود که هم تعهدات این سازمان حفظ شود و هم منابع پیمانکاران در مسیر صحیح و مؤثر آزادسازی شود. از منظر قانونی و آیین‌نامه‌ای، محدودیتی برای اجرای این رویکرد وجود ندارد.

دو راهکار پیشنهادی برای احیای منابع پیمانکاران

در پایان نشست، لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی، با اشاره به ظرفیت‌های ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی، اظهار کرد: این ماده تصریح دارد که در صورت تسویه حق بیمه و ارائه لیست، تامین اجتماعی موظف است از طریق مکاتبه با دستگاه اجرایی، این مبلغ را از محل ۵ درصد علی‌الحساب کسر کند.

وی افزود: موضوع حبس میلیاردها تومان از منابع پیمانکاران، مانع اجرای پروژه‌ها و ایجاد اشتغال شده است، در حالی که اگر این منابع احیا شود، می‌تواند اثرات مثبت قابل توجهی در توسعه اقتصادی استان داشته باشد.

لبافی دو راهکار را برای رفع این مشکل پیشنهاد داد: نخست اینکه تامین اجتماعی پس از دریافت مبلغ از پیمانکار، به کارفرما اعلام کند که همان عدد را از ۵ درصد علی‌الحساب پرداخت کند. دوم اینکه مبلغ مورد مطالبه از سوی تامین اجتماعی، مستقیماً توسط دستگاه اجرایی به این سازمان پرداخت شده و در ماه‌های بعد تهاتر انجام شود.

وی تاکید کرد: انتخاب یکی از این دو روش باید به تشخیص و پیشنهاد پیمانکاران واگذار شود.

اسامی حاضرین در جلسه :

دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری خراسان رضوی، دفتر فنی، امور عمرانی، حمل و نقل و ترافیک استانداری خراسان رضوی، اداره کل تامین اجتماعی استان خراسان رضوی، شرکت شهرکهای صنعتی خراسان رضوی، اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان رضوی، اداره کل شهرسازی شهرداری مشهد، اتاق تعاون استان خراسان رضوی، شرکت توزیع نیروی برق شهرستان مشهد، اداره کل درآمدهای عمومی شهرداری مشهد، کمیسیون خدمات فنی، مهندسی، مشاوره ای و عمران اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، انجمن مدیران صنایع

خراسان رضوی، شرکت خدماتی شهرک صنعتی توس، انجمن صنفی کارفرمایی شرکتهای ساختمانی و تاسیساتی خراسان رضوی، انجمن شرکت های تاسیساتی و تجهیزات خراسان رضوی، انجمن های صنفی کارفرمایی صنایع خراسان رضوی، مشاور اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در حوزه تامین اجتماعی، شرکت تعاونی فلز تراشان غرب مشهد.

غائبین جلسه:

سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان خراسان رضوی، سازمان جهاد کشاورزی استان خراسان رضوی، کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی، کمیسیون کار و تامین اجتماعی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی.

جمع بندی جلسه کارشناسی:

کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان خراسان رضوی طی نامه شماره ۲۱۴-۱۴۰۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۲ به دبیرخانه شورا چگونگی امکان آزادسازی مبالغ پرداخت شده توسط پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به تامین اجتماعی تسلیم و پرداخت می نمایند را مطرح نمود.

اداره کل تامین اجتماعی استان در پاسخ به نامه شماره ۱۴۰۴/۱۷۶۸/ص مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۲ دبیرخانه شورا در ارتباط با ماده (۳۸) قانون تامین اجتماعی مبنی بر آزاد سازی سپرده نگهداری شده نزد واگذارندگان کار بابت حق بیمه عنوان کرد؛ وفق متن قانون مذکور "پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت نمایند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد" لذا در راستای تدوین نحوه اجرای این قانون، بند (۲-۶۴) به این شرح در بخشنامه شماره ۱۰۰۰/۹۹/۱۲۱۰۱ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ با موضوع تنقیح و تلخیص ضوابط بیمه ای مقاطعه کاران گنجانیده شده است؛ (چنانچه واگذارندگان کار با اعلام اطلاعات مبنای محاسبه دوره ای از قرارداد، درخواست صدور مفاسد حساب نمایند، واحدهای اجرایی پس از مطالبه و وصول حق بیمه کارکنان شاغل در دوره مبنای محاسبه نسبت به صدور مفاسد حساب دوره ای برابر مقررات اقدام می نمایند). لازم به ذکر است پیمانکارانی که در طول دوره کلیه لیستها و حق بیمه مربوطه را به طور کامل و در مواعد مقرر قانونی به سازمان ارائه نموده اند مشمول این موضوع خواهند بود.

مندرجات نامه کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان خراسان رضوی در جلسه مطرح گردید، نظر به اینکه به موجب:

- ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی : در مواردی که انجام کار به طور مقاطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود، کارفرما باید در قراردادی که منعقد میکند مقاطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود همچنین کارکنان مقاطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه کار از طرف کارفرما موکول به ارائه مفاسدحساب از طرف سازمان خواهد بود.

در مورد مقاطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت میکنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقاطعه کار را بدون مطالبه مفصاحساب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخته است از مقاطعه کار مطالبه و وصول نماید. کلیه وزارتخانه ها و موسسات و شرکتهای دولتی - همچنین شهرداریها و اتاق اصناف و موسسات غیردولتی و موسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده میباشند.

- تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۷۲/۰۲/۲۶) - کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق مکلفند، مطالبات سازمان تامین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسین مشاوره که حداقل یک سال از تاریخ خاتمه، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفصاحساب سازمان تامین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه کاران و مهندسین مشاوره ازمحل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند.

میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و بر اساس آراء هیات تجدید نظر موضوع ماده ۴۴ قانون تامین اجتماعی و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تامین اجتماعی اعلام خواهد شد.

نحوه اجرای تبصره به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تامین اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران می رسد.

- تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۹۴/۰۲/۰۱) - مبنای مطالبه حق بیمه در مورد پیمان هایی که دارای کارگاههای صنعتی و خدمات تولیدی یا فنی مهندسی ثابت می باشند و موضوع اجرای پیمان توسط افراد شاغل در همان کارگاه انجام می شود، بر اساس فهرست ارسالی و بازرسی کارگاه است و از اعمال ضریب حق بیمه جهت قرارداد پیمان معاف می باشند و سازمان تامین اجتماعی باید مفصاحساب این گونه قراردادهای پیمان را صادر کند.

- بخشنامه ۱۴ جدید درآمد دستورالعمل حق بیمه قراردادهای پیمانکاری و مهندسین مشاور

در مواردی که انجام کار بطور مقاطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود کارفرما باید در قراردادی که منعقد می کند مقاطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود و همچنین کارکنان مقاطعه کاران فرعی را نزد سازمان تامین اجتماعی بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقاطعه از طرف کارفرما موکول به ارائه مفصاحساب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد پیمانکارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت نمایند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقاطعه کار را بدون مطالبه مفصاحساب بپردازد مسئولیت پرداخت حق بیمه و خسارت مربوطه خواهد بود و حق دارد وجوهی که از این بابت به سازمان پرداخت می نماید.

-آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (فهرست تلفیقی مالیات حقوق و کسور بیمه) مصوب ۱۴۰۴/۰۳/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۴- سامانه باید با رعایت موارد زیر توسط سازمان با همکاری وزارت طراحی و اجرا گردد:

۱- فهرست تلفیقی را پس از دریافت از کارفرما جهت انجام محاسبات حق بیمه، به صورت برخط به سازمان بیمه گر ذی ربط ارسال و یا امکان دسترسی به آن را برای سازمان بیمه گر فراهم نماید.

۲- امکان واریز مستقیم حق بیمه توسط کارفرما به حساب بانکی سازمان بیمه گر ذی ربط (از طریق درگاه پرداخت سازمان بیمه گر مربوط) را داشته باشد.

۳- در صورت ارسال فهرست تلفیقی اصلاحی از سوی کارفرما به سامانه (در مواعد قانونی)، مراتب را به صورت برخط به سازمان بیمه گر مربوط برای بررسی و اقدام قانونی لازم، ارسال نماید.

ماده ۵- کارفرما مکلف است پس از راه اندازی سامانه، نسبت به ارسال فهرست تلفیقی موضوع این آیین نامه از طریق سامانه اقدام نماید.

تبصره ۱- کارفرمایان فاقد سابقه در سازمان یا سازمان بیمه گر، برای دسترسی به سامانه مکلفند نسبت به ثبت نام در پنجره واحد خدمات مالیاتی به نشانی (my.tax.gov.ir) یا ثبت نام در سازمان بیمه گر حسب مورد مطابق قوانین و مقررات مربوط اقدام نمایند. این حکم در خصوص اشخاص موضوع ماده (۸) این آیین نامه جاری نمی باشد.

تبصره ۲- سازمان و سازمان بیمه گر ذی ربط مکلفند اطلاع رسانی لازم را به نحو مقتضی به ذی نفعان مرتبط به عمل آورند.

ماده ۶- سازمان بیمه گر ذی ربط مکلف است پس از دریافت فهرست تلفیقی از سامانه، حق بیمه سهم بیمه شده و کارفرما را به صورت برخط محاسبه و در سامانه به کارفرما جهت پرداخت وجه اعلام نماید.

و استماع اظهارات ذینفعان، بحث و تبادل نظر در جلسه:

با عنایت:

- به مندرجات صورتجلسه

- مفاد ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی

- مواد ۵ و ۶ آیین نامه اجرایی ماده (۹) آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (فهرست تلفیقی مالیات حقوق و کسور بیمه) مصوب ۱۴۰۴/۰۳/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی

- نظریه شماره ۱۹۸۲۹۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان

- دستورالعمل ۱۴ جدید تامین اجتماعی

همه موارد حاکی از این است، درموقعی که پیمانکار به موجب حکم تامین اجتماعی همزمان با ارسال لیست بیمه اقدام به پرداخت حق بیمه می نمایند، (معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد) لذا هرگونه برداشت دیگری از جمله ضرورت صدور مفاصا حساب به دلیل شفافیت ماده ۳۸، آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و دستورالعمل ۱۴ جدید درآمد مغایر ضوابط تعیین شده می باشد.

از طرفی حبس میلیاردها تومان منابع تحت عنوان ضمانت پرداخت حق بیمه پیمانکار نزد دستگاه اجرایی آنهم در مواقعی که قانون و آیین نامه اجرایی و دستورالعمل صراحت دارد و ماهانه پیمانکار اقدام به پرداخت حق بیمه می نماید و وضعیت و شرایط سخت بنگاه های اقتصادی برای حفظ و نگهداری بنگاه و عدم امکان تامین مالی در وضعیت موجود شبکه بانکی با هیچگونه اصولی تطابق ندارد، از طرفی آزادسازی معادل رقمی که از تامین اجتماعی وصول می نماید می تواند صرف پایداری بنگاه و نیز تسریع در پرداخت حق بیمه نماید لذا مقرر شد با توجه به صراحت قانون و آیین نامه و دستورالعمل مذکور:

الف) با عنایت به مفاد ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و مواد ۵ و ۶ آیین نامه اجرایی ماده ۹ آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، اداره کل تامین اجتماعی استان، درموقعی که پیمانکار به موجب حکم تامین اجتماعی همزمان با ارسال لیست بیمه اقدام به پرداخت حق بیمه می نمایند، حسب درخواست پیمانکار (معادل حق بیمه پرداختی به واگذار کننده کار اعلام نمایند تا از مبلغ مذکور در وجه پیمانکار آزاد شود.

ب) حسب توافق تامین اجتماعی، پیمانکار و واگذار کننده کار در مواردی که پیمانکار به موجب درخواست کتبی تمایل داشته باشد مبالغ آزاد شده از سوی واگذار کننده کار در وجه تامین اجتماعی پرداخت نموده و در ماههای بعد این مبالغ توسط تامین اجتماعی برای لیست های بیمه ارائه شده توسط پیمانکار لحاظ شود، این توافق می تواند جایگزین بند الف شود.

نظر به اینکه به موجب :

- ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی ،
- مواد ۵ و ۶ آیین نامه اجرایی ماده (۹) آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (فهرست تلفیقی مالیات حقوق و کسور بیمه) مصوب ۱۴۰۴/۰۳/۱۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی،
- نظریه شماره ۱۹۸۲۹۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ،

پیشنهادهات

- دستورالعمل ۱۴ جدید تامین اجتماعی،
- همه موارد حاکی از این است، در مواقعی که پیمانکار به موجب تحکم تامین اجتماعی همزمان با ارسال لیست بیمه اقدام به پرداخت حق بیمه می نمایند، (معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد) لذا هرگونه برداشت دیگری از جمله ضرورت صدور مفاصا حساب به دلیل شفافیت ماده ۳۸، آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران و دستورالعمل ۱۴ جدید درآمد مغایر ضوابط تعیین شده می باشد.
- از طرفی حبس میلیاردها تومان منابع تحت عنوان ضمانت پرداخت حق بیمه پیمانکار نزد دستگاه اجرایی آنهم در مواقعی که قانون و آیین نامه اجرایی و دستورالعمل صراحت دارد و ماهانه پیمانکار اقدام به پرداخت حق بیمه می نماید و وضعیت و شرایط سخت بنگاه های اقتصادی برای حفظ و نگهداری بنگاه و عدم امکان تامین مالی در وضعیت موجود شبکه بانکی با هیچگونه اصولی تطابق ندارد، از طرفی آزادسازی معادل رقمی که از تامین اجتماعی وصول می نماید می تواند صرف پایداری بنگاه و نیز تسریع در پرداخت حق بیمه نماید لذا مقرر شد با توجه به صراحت قانون و آیین نامه و دستورالعمل مذکور:
- الف) با عنایت به مفاد ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی و مواد ۵ و ۶ آیین نامه اجرایی ماده ۹ آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۴) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران، اداره کل تامین اجتماعی استان، در مواقعی که پیمانکار به موجب تحکم تامین اجتماعی همزمان با ارسال لیست بیمه اقدام به پرداخت حق بیمه می نمایند، حسب درخواست پیمانکار معادل حق بیمه پرداختی به واگذار کننده کار اعلام نمایند تا از مبلغ مذکور در وجه پیمانکار آزاد شود.
- ب) حسب توافق تامین اجتماعی، پیمانکار و واگذار کننده کار در مواردی که پیمانکار به موجب درخواست کتبی تمایل داشته باشد مبالغ آزاد شده از سوی واگذار کننده کار در وجه

تامین اجتماعی پرداخت نموده و در ماههای بعد این مبالغ توسط تامین اجتماعی برای لیست های بیمه ارائه شده توسط پیمانکار لحاظ شود، این توافق می تواند جایگزین بند الف شود.	
۱- صورتجلسه هجدهمین نشست دبیرخانه شورای گفت و گو مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۶ ۲- نامه شماره ۱۴۰۳-۲۱۴ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۲ قانون انجمن صنفی کارفرمایی استان ۳- نامه شماره ۱۹۸۲۹۱ مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۲۹ سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ۴- نامه شماره ۸۰۰/۱۴۰۴/۱۵۸۲۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۵ اداره کل تامین اجتماعی استان ۵- بخشنامه جدید ۱۴ سازمان تامین اجتماعی مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۰۶ ۶- ماده ۳۸ قانون تامین اجتماعی	فهرست مستندات و مدارک پشتوانه